

“Aquest projecte ens permet prendre decisions i millorar la qualitat de vida”

*Procedents de les comunitats rurals del districte de Ramallah (Cisjordània), per participar a la Trobada de la Convivència i la Ciutadania que va tenir lloc el passat mes d'octubre a Palma, **Amani A. Z. Abd Alhay**, representant de la Union of Agricultural Work Committees (UAWC), i **Samaher H. A. Daraburhama** i **Amneh Othman Hussein Alnadaf**, beneficiàries d'un projecte per millorar els ingressos familiars i la seguretat alimentària de la població cisjordana, intercanviaren experiències amb **Laura Criado**, responsable de Fundeso Balears, organització que impulsa aquest projecte.*

© Fundeso Balears

1- Quins principis guien l'organització Fundació Desenvolupament Sostingut (FUNDESO)? En què consisteix aquest projecte?

La nostra organització treballa per promoure el desenvolupament econòmic i social dels pobles amb els índexs de pobresa més elevats d'Àsia, Àfrica i l'Amèrica Llatina, i ho fa basant-se en el principi de la subsidiarietat, és a dir, fomentant la participació de les organitzacions locals perquè s'erigeixin en protagonistes del canvi social de les seves comunitats. Paral·lelament, segons el principi de corresponsabilitat, duem a terme una labor de conscienciació i mobilització de la societat espanyola perquè participi activament en la construcció d'un model de desenvolupament més just, solidari i inclusiu.

Pel que fa a aquest projecte, essencialment es dirigeix a capacitar, en sectors bàsics de l'economia palestina com ara l'apicultura, la transformació d'aliments o el cultiu d'horts casolans, 100 dones de cinc comunitats rurals del Districte de Ramallah (Baitèen, Kufraïn, Al Mogayan, Ni'leen i Bilèen). D'aquesta manera, poden millorar les seves condicions de vida i contribuir a l'economia familiar i a la seva seguretat alimentària. Però aquest projecte conté també un marcat component de gènere, atès que empodera socialment i econòmicament les participants, la qual cosa en reforça l'autonomia en l'àmbit familiar.

2- De quina manera participa la UAWC en el seu desenvolupament?

La Union of Agricultural Work Committees (UAWC) actua com a soci local, proporciona formació agrícola a les beneficiàries

i entrega *inputs*, estris agrícoles i la maquinària necessària per al cultiu i la transformació dels productes alimentaris. A més, procurem a les participants capacitació en temes d'igualtat de gènere, lideratge, presa de decisions o finançament de projectes, perquè puguin enfortir-se com a grup i organitzar-se en una estructura de comitès locals on els sigui possible emprendre i gestionar petits negocis.

La nostra organització és una de les més veteranes de Palestina. Des de l'any 1986 té com a missió que els palestins retornin a les tasques agrícoles i recuperin la fertilitat de les seves terres, que quedaren abandonades durant les últimes dues dècades a causa de la marginalització de l'agricultura, la situació socioeconòmica sota l'ocupació israeliana i la confiscació de terres i recursos hídrics a mans d'Israel.

Aquest projecte també beneficia la nostra entitat, atès que vint dels nostres membres reben formació en la planificació de projectes de desenvolupament amb enfocament de marc lògic i perspectiva de gènere.

3- El projecte té un doble objectiu: d'una banda, millorar les condicions de vida de les beneficiàries i les seves famílies i, de l'altra, capacitar les dones perquè gestionin el seu petit negoci agrícola, fet que a la vegada incideix en el seu apoderament. Quina opinió en té?

En primer lloc, s'ha de dir que la producció agrària palestina no abasta tota la població. Si a aquest fet li afegim l'empitjorament de la situació socioeconòmica després de la segona Intifada, l'augment de l'atur, els bloquejos, la construcció del mur, l'ocupació de territoris per part d'Israel..., doncs gairebé indefectiblement estem condemnats a subsistir

ndre les nostres pròpies decisions la de les nostres famílies”

a les nostres comunitats, sense expectatives de futur, de manera que aquesta mena de projectes que afavoreixen la recuperació dels terrenys agrícoles són vitals, s'acosten a la pura supervivència.

En matèria de rendiment, podem dir que amb aquest projecte les beneficiàries hem incrementat en un 20% els ingressos familiars, cosa que ens ha permès alimentar i vestir els nostres fills. Així mateix, hem adquirit coneixements agrícoles i hem millorat la nostra capacitat tècnica per transformar els aliments, com ara iogurts, melmelades, oli, mel i dolços tradicionals. A més, ens ocupem de comercialitzar-los i participem en els mercats locals gràcies a la xarxa de comitès locals que hem establert amb el projecte.

Notem que hem guanyat protagonisme en l'esfera familiar i social, hem crescut pel que fa al nostre desenvolupament personal i ara tenim més capacitat de decisió i més independència econòmica.

4- Es diu que hi ha seguretat alimentària quan les persones tenen accés físic i econòmic als aliments suficients i nutritius que satisfacin les seves necessitats energètiques diàries i les preferències alimentàries. Tenen seguretat alimentària les seves comunitats?

No, hi ha moltes llars que subsisteixen gràcies a l'ajuda alimentària que els subministren els donants. No només perquè la nostra producció agrària és insuficient, sinó perquè si volem comercialitzar-la per obtenir-ne rendiment, no podem competir amb els productes israelians, o algunes vegades els nostres productes agrícoles frescos són sabotejats i

“ La societat patriarcal i l'ocupació israeliana opremeixen doblement la dona palestina i augmenten la violència de gènere ”

queden retinguts en els controls, on acaben fent-se malbé, la qual cosa n'engrega a rodar la venda posterior. A més, els colons israelians ens cremen les collites, destrueixen els dipòsits d'aigua o ens impedeixen l'accés a un subministrament d'aigua adequat. Talen, cremen, ofeguen o enverinen les nostres oliveres, que són un pilar fonamental de l'economia palestina.

I l'actual situació als Territoris Ocupats fa que gairebé la meitat de la població se situï ja sota el llindar de la pobresa. Les famílies més humils inverteixen les tres quartes parts dels guanys a comprar aliments, mentre que les famílies més benestants gasten en el menjar la meitat dels seus ingressos. Sens dubte, la crisi econòmica i alimentària planetària també ha colpejat la nostra població.

5- A grans trets, com és la situació socioeconòmica de les comunitats on es duu a terme el projecte?

Les dones que participem en el projecte pertanyem a cinc comunitats rurals del districte de la ciutat de Ramallah. Baitèen, per exemple, es troba a només tres quilòmetres de Ramallah, però la circumval·la una carretera que uneix tres assentaments de colons israelians, que s'han apropiat de

© Fundeso Balears

terres i que dificulten l'accés de la població palestina (treballadors, estudiants, pagesos, malalts...) a Ramallah. Els habitants hem sofert atacs dels colons a les nostres collites i els productes dels assentaments ens fan la competència. La població de Bilèen, de 1.700 habitants, ha vist com el seu territori s'engorgia amb la construcció del mur. També hem patit atacs, especialment a les oliveres i ara produïm només una cinquena part de l'oli que obteníem abans. Amb el projecte de Fundeso hem pogut diversificar un poc la nostra producció i ara ens dediquem, a més, a l'apicultura i elaborem productes derivats de la mel.

6- Les dones a Palestina sofreixen doblement. La discriminació de gènere les confina a un paper secundari en la vida social, econòmica i política, i l'ocupació israeliana fa la seva vida molt més difícil.

El sistema patriarcal té molt de pes encara en la societat palestina. I l'ocupació israeliana, que injecta violència entre els palestins, no fa més que empitjorar les coses.

La pobresa i les altes taxes d'atur provoquen més casos de violència domèstica contra les dones, tot i que la pèssima situació econòmica pugui tenir finalment algun efecte positiu en les vides de les dones que han de sortir de casa i contribuir als ingressos familiars.

Els últims anys s'han desenvolupat moltes campanyes a la regió per remarcar el rol de la dona i la importància que

“ La UAWC reivindica el retorn dels palestins a les labors agrícoles per millorar la situació socioeconòmica de la població i mantenir les terres en bon estat ”

participi en la societat i que es formi professionalment. I entre moltes dones, sobretot de les àrees urbanes, va sorgint la consciència de tenir menys fills, d'estudiar...

Per aquest motiu, es necessiten projectes com aquest, dirigits a la població femenina de les zones rurals que ajudin a millorar la seva situació personal.

7- Hi ha una continuació del projecte a mitjà termini?

Sí, la finalitat del projecte, que té una durada de dotze mesos, és que les dones posin en marxa activitats que els proporcionin ingressos. Després, al llarg dels propers dos anys, aquests petits negocis es constituïran en cooperatives agrícoles femenines de consum i comercialització, fet que reportarà, a través d'aquesta major participació econòmica, un augment de l'apoderament de la dona palestina.